

**Громадська організація
«Львівська педагогічна спільнота»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Теоретичні та практичні аспекти
розвитку сучасної
педагогіки та психології»**

21-22 червня 2019 р.

ЧАСТИНА II

**Львів
2019**

Мачула Н. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАЗНАЧЕННЯ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ.....	43
Наворонко Н. В., Гринорин А. І. ПІНЖИВАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ.....	47
Орел-Хавель Ю. В., Писаренко А. А. ВЕЧІРНІ МОТИВАЦІЙНО-ІНОВАЦІЙНОГО АСПЕКТУ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ МЕДИЦИНИ.....	51
Сувальний В. В., Радомська Л. Ю. СТАЊ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДАЦІЇ У ШКОЛАХ УКРАЇНИ.....	53
Ткачук О. М. МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ФАХІВЦЯ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРВИННОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ВІЛЬ-ІНФЕКЦІЇ.....	57
Чикалова Т. Г. ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	61
Швещ О. В. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ СКРАЙБІНГУ, НЕТВОРКІНГУ, ЕДЬЮТЕЙМЕНТУ ТА ІНФОТЕЙМЕНТУ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	64
НАПРЯМ 7. СУЧАСНІ ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ	
Безбаба Д. Р. ВИХОВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ У ПРОЦЕСІ ОВОЛОДІННЯ УЧНЯМИ ЗЗСО НІМЕЦЬКОМОВНОЮ КОМУНІКАТИВНОЮ КОМПЕТЕНТНІСТЮ.....	68
Болібок Н. О. РІВЕНЬ ВМОТИВОВАНOSTІ СТУДЕНТА ФАКУЛЬТЕТУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	70
Герасименко О. М. РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ФОРМУВАННІ ДУХОВНО-МОРАЛЬНОГО СВІТОГЛЯДУ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	73
Нлushko T. V. THE USE OF INTERDISCIPLINARY CONNECTIONS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF STUDENTS OF ECONOMIC SPECIALTIES IN HIGHER EDUCATION.....	77
Димар Н. М., Старостенко О. М. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС УСНОГО ОПИТУВАННЯ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ.....	79
Ковбаса Т. І. АКТИВНИЙ ТА КРЕАТИВНИЙ УРОК НІМЕЦЬКОЇ МОВИ У ЗЗСО.....	82
Костова І. Г. ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ ХІМІЇ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ.....	85
Кравченко А. О. ПРОБЛЕМА РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЧИТАННІ НА ЗАСАДАХ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ.....	89
Полуксєва М. Ф. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ.....	92
Рубель І. С. СТАЊ СФОРМОВАНОСТІ ВІЗУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ЗА АНАЛІТИЧНИМ КРИТЕРІЄМ.....	95
НАПРЯМ 8. ПСИХОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ, МІЖГРУПОВИХ ВІДНОСИН, МЕДІА-ПСИХОЛОГІЯ	
Березак К. М. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ІНТЕРНЕТУ ТА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ОСОБИСТІСТЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	99
Ожубко Н. М. РОЛЬ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ЖИТТІ МОЛОДОЇ ЛЮДИНИ.....	103
НАПРЯМ 9. УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ. СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ	
Болібок Н. О. ПЕДАГОГІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ ШКІЛЬНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ.....	108
Магрімова К. Г., Слюсар Н. О. ВПЛИВ РИНКУ ПРАЦІ НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	112

2. Якщо у вас є вільний час чи відвідуєте Ви курси з англійської мови, що пропонує кафедра іноземних мов ЗДМУ?

3. Чи вивчаєте Ви англійську мову дистанційно?

4. Чи використовуєте ви англійську мову в своєму повсякденному житті, якщо так, то як часто?

Результати опитування були наступні: лише 5% студентів, які постійно користуються англійською мовою літературними джерелами, 20% відповіли, що інколи користуються, та 75% взагалі не користуються. На жаль, це прикрий результат, тому що майбутні лікарі ще не остаточно розуміють ті переклади які можуть відкритися перед ними, а саме: можливість вивчати передовий досвід колег, що дозволяє їм поглибити свої професійні знання; можливість проходження стажування в інші країни; знання англійської мови дозволяє працювати в одній команді з іноземними спеціалістами.

На запитання:

5. Що ви робите для покращення своєї англійської мови? Відповіді 90% студентів першого курсу довели, що вони майже нічого не роблять. Серед причин називали наступне: «в мене немає часу» – 40%, «у нас в школі вчителька погана була» – 25%, «мови-не мов» – 15%, «пізно за мови чіпляється» – 10%. Лише 10% студентів сказали, що вони дивляться фільми й серіали англійською; що вони добре вивчали цю дисципліну у школі й в університеті їм достатньо кількості годин для підтримання свого мовленнєвого рівня; що вони намагаються вивчати мову самостійно.

6. Що б ви запропонували для покращення вивчення мови у ВМНЗ? 30% студентів висловили ідею про більшу кількість годин на тиждень з англійської та самостійну роботу над нею; 25% – сказали, що треба частіше розмовляти з іноземцями; 20% – вирішили, що їм вже нічого не допоможе; решту студентів все влаштовує.

Таке ж саме опитування провели й серед студентів старших курсів, викладачів та лікарів. За отриманими результатами більше ніж 95% довели що англійська мова необхідна для їх роботи та вдосконалення професійних знань, оскільки вміння читати фахову літературу, яка існує лише англійською мовою, збагачує їх досвід. Однак, деякі з респондентів зазначили, що зрозуміли важливість вивчення англійської мови занадто пізно й їм довелося опанувати мову уже в зрілому віці. Яскравий приклад продемонстрував хірург Запорізької обласної лікарні Кузмичов Андрій Олександрович, який розповів, що в його практиці зустрілася дуже рідкісна операція, яку майже не проводили в Україні, лише знання англійської мови допомогло йому в проведенні цієї операції.

Багато вчених виїжджають за кордон для участі в конференціях, де їм необхідно спілкуватися іноземною мовою, зазвичай англійською. Однак не

менш важливою вона буде й для тих, хто прагне знати більше інформації й лишатися в Україні. Наприклад, наш викладач з біології, Павліченко Віктор Іванович, неодноразово надавав нам інформацію стосовно певної теми з англійських джерел, оскільки мав доступ до електронної бібліотеки. Ті факти, що він нам озвучував не були зазначені навіть у підручниках, що вважається одними з найповніших підручників з медичної біології в Україні.

Таким чином проведене нами дослідження доводить, відсутність мотивації перешкоджає вивченню англійської мови, а її незнання є не лише завадою у співпраці вчених-медиків з різних країн, а й значною перешкодою на шляху отримання більш точних та ширших фахових знань. Одним з головних завдань є створення умов для розвитку мотивації студентів молодших курсів на вивчення та вдосконалення англійської мови.

Список літератури:

1. Іванчук І. А. Культура речі в діяльності врача (к проблеме формирования элементарного типа языковой личности в профессиональной медицине) / И. А. Иванчук // Вопросы стилистики. – Саратов, 1998. – С. 187–195.

2. Лісовий М. І. Формування професійного мовлення майбутніх медичних працівників у вищих медичних навчальних закладах : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04 / Микола Іванович Лісовий. – Вінниця, 2006. – 192 с.

Суліцький В. В.

*кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи*

Радомирська Д. Ю.

магістринт кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Інститут людини Київського університету імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДІАЦІЇ У ШКОЛАХ УКРАЇНИ

Ми живимо в умовах соціально-економічної нестабільності, що призводить до виникнення нових протиріч і потенційних джерел конфліктів. Окрім того, кожен із нас щодня контактує з багатьма різними особами, які дуже відрізняються один від одного в сімейному, соціальному і культурному вихованні, в умовах розвитку, в типах темпераменту, особистісному характері,

умов та порядок надання соціальної послуги посередництва (медіації), показники її якості для суб'єктів різних форм власності та господарювання, які надають таку послугу. Цей Державний стандарт застосовується для організації надання соціальної послуги особам (сім'ям), які перебувають у складних життєвих обставинах, моніторингу й контролю якості її надання, визначення тарифу платної соціальної послуги. У той же час, акцентується увага, що проведення медіації не застосовується між потерпілою особою та особою, яка вчинила правопорушення або злочин, у випадках насильства у сім'ї, торгівлі людьми, жорстокого поводження з дітьми [2, с. 3].

Створення служб примирення (медіації) у навчальних закладах рекомандовано Міністерством освіти і науки України «Щодо подолання злочинності серед неповнолітніх та організації профілактичної роботи». У листі зазначається, що «у школах, в яких активно діють програми медіації, кількість звернень до шкільної адміністрації з приводу конфліктів та кількість бійок серед учнів зменшуються на 80%, а кількість випадків тимчасового усунення школярів від навчання – на 75%» [4, с. 3].

На даний час в Україні успішно функціонує програма «Шкільна медіація». Аналіз результатів дає підстави стверджувати, що сто відсотків потерпілих, які брали участь у медіації, задоволені результатом, а кривдники змінили своє ставлення до постраждалих на краще [5, с. 5].

Безумовно, що побудувати ефективну систему вирішення конфліктних ситуацій у школі, створити безпечне та здорове середовище у шкільних колективах – складний і тривалий процес. Шкільна медіація може стати методом, який сприятиме згуртованості, взаєморозумінню і співпраці.

Медіація в школі є більш ефективним способом розв'язання конфліктів, тому що:

- надає дитині можливість висловитись і бути почутою;
- вчить дітей висловлювати свої почуття, слухати та поважати інших, запитувати, уточнювати, усвідомлювати свої вчинки;
- сприяє особистісному розвитку дітей;
- дозволяє працювати із самим конфліктом, не занурюючись у глибинні психологічні проблеми;
- займає значно менше часу, ніж індивідуальні бесіди з учасниками конфлікту, вчителями, батьками, адміністрацією;
- забезпечує більш тривалі результати, ніж індивідуальна консультація, чи інші методи розв'язання конфліктів [5, с. 17-18].

Нині в різних школах світу представлено три основні підходи до запровадження медіації в школі:

установках і цінностях, в умінні ефективно спілкуватися, в інтелекті, здатності до розуміння тощо. Часто саме через зіткнення цих чинників, на тлі особистих незгод, виникають конфліктні ситуації. Люди не хочуть або не вміють слухати свого опонента, і не можуть обійтись без третьої сторони – медіатора.

Особливо відчутна конфліктність, через суперечність поглядів і цінностей серед молоді, яка навчається у закладах освіти. Це обумовлено внутрішніми протиріччями юнацького віку, перехідністю соціального становища, отриманням більших прав і можливостей, необхідністю у короткий термін адаптуватися до соціуму й опанувати систему знань, навичок і умінь для подальшої успішної соціалізації.

Термін «медіація» походить від латинського «mediatio» – посередництво; аналогічне значення мають слова mediation (англ.), médiation (фр.). У соціальній психології та педагогії, медіація розглядається як специфічна форма регулювання спірних питань, конфліктів або узгодження інтересів. Загалом, медіація – це технологія вирішення конфлікту за участю нейтральної третьої сторони [1, с. 5]. В Україні, в Державному стандарті соціальної послуги посередництва (медіації), цей термін тлумачиться як «метод розв'язання конфліктів/спорів, за допомогою якого дві або більше сторін конфлікту/спорю намагаються в межах структурованого процесу за участю посередника / медіатора досягти згоди для його розв'язання» [2, с. 6].

Існує багато видів посередництва. Досить популярною є класифікація медіації А. фон Хертеля. Він розглядає цей термін через роль медіатора та предмет спору, і визначає такі види: класична медіація; внутрішньо системна медіація; ноу-хау для комплексних випадків; адвокатське посередництво; посередництво в переговорах; ставати кращим; самовдосконалення. Він звертає увагу, що класична медіація є доповненням до судового врегулювання конфлікту; внутрішньо системна – коли роль медіатора відіграє учасник якоїсь системи. Ноу-хау для комплексних випадків передбачає використання медіатором творчих підходів, методів вирішення конфлікту. Адвокатське посередництво розглядає медіатора в ролі юриста та посередника. Варіант самовдосконалення застосовується у випадку, коли одна зі сторін не готова до переговорів, а інша, у свою чергу, прагне з медіатором один на один і, отримуючи консультації, прагне над собою, змінює власну поведінку [3, с. 38].

Практичний сенс медіації полягає у примиренні та знаходженні конструктивного підходу до врегулювання суперечки, що дозволяє використати конфлікт як «інструмент навчання» та основу для покращання стосунків між сторонами. Медіація спонукає до діалогу учасників суперечки.

3 2016 року в країні діє наказ Міністерства соціальної політики України від 17.08.2016 року № 892 «Про затвердження Державного стандарту

Перший підхід передбачає наявність у школі дорослого медіатора, до якого скеровують учасників конфлікту.

Другий підхід передбачає створення шкільної служби порозуміння (ШСП), тобто наявність мінімум одного дорослого медіатора, який вступає координатором служби, та залучення до врегулювання конфліктів медіаторів-ровесників – учнів, які пройшли спеціальне навчання медіації.

Третій підхід включає всі заходи, що впроваджуються у діяльність шкільної служби порозуміння, а також навчання основ медіації та навичок ненасильницького спілкування (ННС) всіх педагогів та адміністрації.

Для створення у школі власного центру порозуміння потрібно: переконати адміністрацію школи в доцільності використання медіації однолітків для вирішення конфліктів; через анкетування та співбесіди підібрати медіаторів з числа викладачів; організувати презентації про медіацію для учнів; провести тренінг з адміністрацією та педагогічним колективом; вирішити матеріально-технічні питання тренінгу «Медіатор шкільної служби розв'язання конфліктів».

На нашу думку, центри порозуміння потрібно створювати не тільки в закладах освіти, але й в державних і суспільних установах і організаціях, громадських об'єднаннях, об'єднаннях територіальних громад тощо. На сьогоднішній день саме медіація є самою успішною формою регулювання конфліктів. Соціальному працівнику, як майбутньому професіоналу, потрібно оволодіти цим методом, адже, його можливі клієнти – це вразливі верстви населення, як, наприклад, діти-сиріти; сім'ї, що опинилися в складних життєвих обставинах, підлітки з девіантною поведінкою, колишні засуджені тощо.

Список літератури:

1. Матеріали курсу підготовки медіаторів із кола посадовців, які займають керівні посади в органах виконавчої, законодавчої та судової влади. Спільна програма Європейської Комісії та Ради Європи «Прозорість та ефективність судової системи України». Київ, 2010. 267 с.
2. Наказ Міністерства соціальної політики України від 17.08.2016 року № 892 «Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги посередництва (медіації)».
3. Хергель А. Професіональне рішення конфліктів: Медіативная компетенция в Вашей жизни: пер. с нем. Санкт-Петербург : Издательство «Вернера Регена», 2007. 271 с.
4. Лист Міністерства освіти і науки України «Щодо поліпшення превентивного виховання та профілактичної роботи з подолання злочинності серед неповнолітніх» від 13 вересня 2010 року, № 1/9-623.

5. Шкільний центр медіації. Крок за кроком / Упор. Шестакова Л., Кашина А. – Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2012. 48 с.

Ткачук О. М.
*викладач інфектології вищої категорії,
методич-методист*
Хмельницький базовий медичний коледж
м. Хмельницький, Україна

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРВИННОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ

Постановка проблеми. Компетентнісний підхід до навчання в нашій державі розглядається у Національній доктрині розвитку освіти (2002 р.), у Законах України «Про освіту» (2017 р.), «Про вищу освіту» (2014 р.), у Державній програмі «Вчитель» (2011 р.), як один з методів моделювання результатів навчання та їх подання як норм якості освіти.

Майбутній фахівець сестринської справи (МФСС) з первинної профілактики (ПП) ВІЛ-інфекції повинен стати високопрофесійним фахівцем уже в стінах вищої школи (коледжу).

Аналіз досліджень. Окремі питання проблеми формування професійної компетентності особистості студента висвітлено у працях Б.Г.Ананьєва, І.С.Кона, І.В.Лісовського, М.М.Нечасва, Л.М.Романишиної.

Теоретичні засади педагогічного моделювання висвітлено в працях В.Ю.Бикова, І.Г.Блощинського, А.М.Дахіна, Є.О.Лодатко, В.І.Міхєєва, І.Г.Осадчого, А.О.Теплицької та ін.

Кожне дослідження передбачає моделювання підготовки фахівців в різних її виявах. Однак відкритим залишилося питання моделювання формування професійної компетентності МФСС до організації ПП ВІЛ-інфекції серед студентської молоді в процесі їхньої професійної підготовки у вищій школі, чим обумовлена актуальність нашого дослідження та зумовила вибір теми нашої статті.

Метою статті є розробка та обґрунтування моделі формування професійної компетентності МФСС до організації ПП ВІЛ-інфекції серед студентської молоді на основі компетентнісного підходу.

Результати дослідження. Аналіз психолого-педагогічних і методичних праць, педагогічного досвіду професійної підготовки МФСС, власний досвід